

Dokument s plenarne sjednice

B9-0511/2022

21.11.2022

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjave Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o procjeni poštovanja uvjeta vladavine prava u Mađarskoj u skladu s Uredbom o uvjetovanosti i trenutačna situacija u pogledu mađarskog plana za oporavak i otpornost
(2022/2935(RSP))

Petri Sarvamaa, Jeroen Lenaers

u ime Kluba zastupnika PPE-a

Eider Gardiazabal Rubial, Thijs Reuten, Lara Wolters, Gabriele Bischoff,

Csaba Molnár, Birgit Sippel, Juan Fernando López Aguilar, Katarina

Barley, Sylvie Guillaume

u ime Kluba zastupnika S&D-a

Moritz Körner, Katalin Cseh

u ime Kluba zastupnika Renew

Damian Boeselager, Gwendoline Delbos-Corfield, Daniel Freund

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Younous Omarjee, Malin Björk

u ime Kluba zastupnika The Left

Rezolucija Europskog parlamenta o procjeni poštovanja uvjeta vladavine prava u Mađarskoj u skladu s Uredbom o uvjetovanosti i trenutačna situacija u pogledu mađarskog plana za oporavak i otpornost (2022/2935(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima (dalje u tekstu „Povelja”),
- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU), posebno njegov članak 2., članak 4. stavak 3. te članak 7. stavak 1.,
- uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima i njezine protokole,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir međunarodne ugovore o ljudskim pravima Ujedinjenih naroda i Vijeća Europe,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije (Uredba o uvjetovanosti)¹,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mechanizma za oporavak i otpornost²,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu i finansijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za finansijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike³,
- uzimajući u obzir presudu Suda Europske unije od 3. lipnja 2021. u predmetu C-650/18 kojom je odbijena tužba Mađarske protiv Rezolucije Parlamenta od 12. rujna 2018. kojom je pokrenut postupak za utvrđivanje postojanja očite opasnosti da država članica teško prekrši vrijednosti na kojima se temelji Europska unija⁴,
- uzimajući u obzir poglavlja o Mađarskoj u godišnjim izvješćima Komisije o vladavini prava, posebno onima za 2021. i 2022.,

¹ SL L 433I, 22.12.2020., str. 1.

² SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

³ SL L 231, 30.6.2021., str. 159.

⁴ Presuda od 3. lipnja 2021., Mađarska/Parlament, C-650/18, ECLI:EU:C:2021:426.

- uzimajući u obzir sudske praksu Suda Europske unije,
 - uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije, posebno one od 15. rujna 2022. o Prijedlogu odluke Vijeća o utvrđivanju, u skladu s člankom 7. stavkom 1. Ugovora o Europskoj uniji, da postoji očita opasnost da Mađarska teško prekrši vrijednosti na kojima se temelji Europska unija⁵, od 9. lipnja 2022. o vladavini prava i potencijalnom odobrenju poljskog nacionalnog plana za oporavak (Mehanizam za oporavak i otpornost)⁶, od 5. svibnja 2022. o tekućim saslušanjima u skladu s člankom 7. stavkom 1. UEU-a u pogledu Poljske i Mađarske⁷, od 10. ožujka 2022. o vladavini prava i posljedicama presude Suda Europske unije⁸, od 8. srpnja 2021. o povredama prava EU-a i prava građana pripadnika zajednice LGBTIQ u Mađarskoj nakon izmjena zakona koje je donio mađarski parlament⁹ i od 10. lipnja 2021. o stanju vladavine prava u Europskoj uniji i primjeni Uredbe o uvjetovanosti (EU, Euratom) 2020/2092¹⁰,
 - uzimajući u obzir pisano obavijest koju je Komisija 27. travnja 2022. poslala mađarskoj vladi u skladu s člankom 6. stavkom 1. Uredbe o uvjetovanosti,
 - uzimajući u obzir korektivne mjere koje je mađarska vlada u dopisu od 22. kolovoza 2022. dostavila Komisiji,
 - uzimajući u obzir prijedlog Komisije od 18. rujna 2022. za provedbenu odluku Vijeća o mjerama za zaštitu proračuna Unije od povreda načela vladavine prava u Mađarskoj (COM(2022)0485),
 - uzimajući u obzir poredak Mađarske prema indeksu vladavine prava Svjetskog projekta pravde za 2022. (73. od 140 zemalja i posljednja u regijama EU-a, Europskog udruženja slobodne trgovine i Sjeverne Amerike),
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se Unija temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina, koje su utvrđene u članku 2. UEU-a, koje se odražavaju u Povelji EU-a o temeljnim pravima i koje su uvrštene u međunarodne sporazume o ljudskim pravima; budući da se na tim vrijednostima, koje su zajedničke državama članicama i na čije su se poštovanje dobrovoljno obvezale sve države članice, temelje prava koja uživaju osobe koje žive u Uniji;
- B. budući da Komisija može provesti mjere u okviru Uredbe o uvjetovanosti ako povrede načela vladavine prava izravno utječu ili postoji ozbiljan rizik od toga da bi mogle utjecati na dobro financijsko upravljanje u Uniji;
- C. budući da je Komisija 18. rujna 2022. predložila mjere za zaštitu proračuna u skladu s Uredbom o uvjetovanosti Prijedlogom provedbene odluke Vijeća kojom se osigurava

⁵ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0324.

⁶ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0240.

⁷ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0204.

⁸ SL C 347, 9.9.2022., str. 168.

⁹ SL C 99, 1.3.2022., str. 218.

¹⁰ SL C 67, 8.2.2022., str. 86.

zaštita financijskih interesa EU-a od povreda načela vladavine prava u Mađarskoj, uz suspenziju 65 % obveza za tri programa u okviru kohezijske politike ili, ako je primjenjivo, suspenziju odobrenja tih triju programa, kao i zabranu preuzimanja pravnih obveza sa zakladama od javnog interesa za programe koji se provode u okviru izravnog i neizravnog upravljanja;

- D. budući da korektivne mjere koje je donijela mađarska vlada nisu dovoljne za dokazivanje da povrede načelâ vladavine prava u Mađarskoj više ne utječu ili da postoji ozbiljan rizik da bi mogle utjecati na dobro financijsko upravljanje proračunom Unije ili na zaštitu financijskih interesa Unije niti su primjerene za ispravljanje ograničenog niza nedostataka koje je Komisija odlučila riješiti u Nacrtu provedbene odluke Vijeća te budući da se čini da čak ni njihova potpuna provedba vjerojatno neće biti prikladna za ispravljanje kršenja vladavine prava koja utječu ili bi mogla ozbiljno utjecati na dobro financijsko upravljanje proračunom EU-a u Mađarskoj; budući da se tim korektivnim mjerama ne bi otklonile druge povrede načela vladavine prava u Mađarskoj, izvan područja primjene Uredbe;
 - E. budući da je Mađarska odlučila da neće sudjelovati u pojačanoj suradnji radi uspostave Ureda europskog javnog tužitelja;
- 1. pozdravlja odluku o pokretanju mehanizma previđenog Uredbom o uvjetovanosti u slučaju Mađarske, iako do toga dolazi nakon dugog oklijevanja i s previše ograničenim područjem primjene;
 - 2. smatra da 17 mjera o kojima su pregovarale Komisija i mađarska vlada nisu dovoljne za rješavanje postojećeg sistemskog rizika za financijske interese EU-a;
 - 3. poziva Komisiju da u svojoj procjeni istakne kontinuirani rizik i da zadrži potrebu za korektivnim mjerama kako bi Vijeće moglo kvalificiranom većinom odobriti Prijedlog Komisije od 18. rujna 2022. za provedbenu odluku Vijeća o mjerama za zaštitu proračuna Unije od povreda načela vladavine prava u Mađarskoj;
 - 4. poziva Vijeće da donese mjere u skladu s Uredbom o uvjetovanosti, kako je Komisija predložila 18. rujna 2022., te da ukine donesene mjere tek nakon što se dokaže da uvjeti za donošenje mjera više nisu ispunjeni, odnosno da korektivne mjere koje je donijela mađarska vlada imaju održiv učinak u praksi, a posebno da nije zabilježena regresija u pogledu već donesenih mjer; naglašava da bi Unija trebala prionuti financijskim ispravcima ako se te mjere u budućnosti preokrenu;
 - 5. poziva Komisiju da poduzme hitne mjere u skladu s Uredbom o uvjetovanosti u pogledu drugih kršenja vladavine prava, posebno onih koja su povezana s neovisnošću pravosuđa i drugim osnovama o kojima se govori u pismu koje je Komisija uputila Mađarskoj 19. studenoga 2021.;
 - 6. žali zbog toga što mađarske vlasti kontinuirano zloupotrebljavaju pravilo EU-a o jednoglasnosti kako bi blokirale ključne odluke u cilju pritiska na Komisiju i Vijeće da oslobole sredstva EU-a, čime se odgađa paket pomoći Ukrajini u iznosu od 18 milijardi EUR i uvođenje globalne minimalne stope poreza na dobit; poziva Komisiju i Vijeće da osiguraju da to ne utječe na njihove odluke u vezi s Mehanizmom za oporavak i otpornost i uvjetovanošću vladavine prava;

7. ponavlja poziv Komisiji da zajamči da krajnji primatelji ili korisnici sredstava EU-a ne budu lišeni tih sredstava u slučaju primjene mjera u okviru mehanizma uvjetovanosti u pogledu vladavine prava, kako je navedeno u članku 5. stavnica 4. i 5. Uredbe o uvjetovanosti; poziva Komisiju da pronađe načine za raspodjelu sredstava EU-a preko lokalnih vlasti i nevladinih organizacija ako predmetna vlada ne surađuje u pogledu nedostataka u vezi s vladavinom prava;
8. podsjeća da je svrha Mehanizma potaknuti oporavak i otpornost u EU-u i njegovim državama članicama, uključujući Mađarsku; žali zbog činjenice da, zbog mjera mađarske vlade, sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost još nisu doprla do građana i regija Mađarske, kao ni lokalnih vlasti ili organizacija civilnog društva, dok je 26 drugih planova Mehanizma za oporavak i otpornost odobreno; konstatira da postoji rizik od zloupotrebe sredstava u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost i ponavlja svoj poziv Komisiji da se suzdrži od davanja pozitivne ocjene mađarskog plana dok Mađarska u potpunosti ne ispuni sve preporuke u području vladavine prava i dok ne provede sve relevantne presude Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava; očekuje od Komisije da prije odobravanja sporazuma o partnerstvu i programa kohezijske politike isključi sve moguće rizike da bi programi u okviru kohezijske politike mogli doprinijeti zloupotabi sredstava EU-a ili kršenju vladavine prava;
9. žali zbog toga što se Parlamentu ne stavlja na raspolaganje dovoljan broj informacija o pregovorima između Komisije i mađarskih vlasti; očekuje od Komisije da brzo i redovito obavješće Parlament o svim relevantnim događajima; napominje važnost transparentnosti i za europske građane, uključujući mađarske građane za koje su ulozi nevjerojatno visoki;
10. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica.